

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1.) เพื่อศึกษาสถานการณ์ทางการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานในระดับอำเภอ 2.) เพื่อทบทวนการเพิ่มศักยภาพการแปลงนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ

ในการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ได้ใช้วิธีการศึกษาแบบสำรวจ โดยได้สุ่มจังหวัดในพื้นที่เขต 6 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมา 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ และหนองบัวลำภู ในทั้ง 3 จังหวัดที่สุ่มมาได้เลือกตัวอย่างอำเภอมาร้อยละ 70 ของอำเภอทั้งหมดในแต่ละจังหวัด ทำให้ได้จำนวนอำเภอทั้งสิ้น 30 อำเภอ และในทุกอำเภอที่สุ่มมาได้สัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของโรงพยาบาลชุมชน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ที่ว่าการอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ทำให้ได้บุคคลที่ถูกรับสัมภาษณ์อำเภอละ 8 คน รวมเป็น 240 คน โดยในจำนวนนี้ครึ่งหนึ่งเป็นผู้บริหารและอีกครึ่งหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติ

ผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานที่ดำเนินงานทางด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ทั้ง 4 หน่วยงานมีศักยภาพและความพร้อมในการแปลงนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในระดับต่ำ ในการศึกษาครั้งนี้ยังได้ชี้ให้เห็นชัดเจนว่า องค์ประกอบทางด้านการบริหารจัดการซึ่งเกี่ยวข้องกันหรือมีผลกระทบต่อลักษณะขององค์การและลักษณะของสมาชิกเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการอธิบายการแปลงนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ไปสู่การปฏิบัติ

ที่ผ่านมาการบริหารจัดการงานทางด้านเอดส์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอำเภอเป็นการบริหารแบบรวมอำนาจสู่ศูนย์กลาง ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในระดับอำเภอขาดความคิดริเริ่มในการทำงานด้านเอดส์ คอยรับคำสั่งจากส่วนกลางหรือดำเนินการตามที่ส่วนกลางสั่งมาอย่างเดียว ทำให้ไม่เห็นความจำเป็นหรือไม่สามารถดำเนินการจัดทำโครงการทางด้านเอดส์ให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ อันมีผลทำให้ลดศักยภาพในการแปลงนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ของหน่วยงานในระดับอำเภอ

เพื่อให้สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ได้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประชุมระดมสมอง ผู้ที่เข้าร่วมประชุมระดมสมองประกอบด้วยทั้งผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานทางด้าน การป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในอำเภอบ้านไม่ และนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญทางด้าน การบริหารสังคม ข้อคิดเห็นและเสนอแนะที่ได้จากที่ประชุมกลุ่มได้ถูกนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาสาระเพื่อนำไปกำหนดเป็นกลยุทธ์ในการเพิ่มศักยภาพทางด้าน การแปลงนโยบาย การป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในระดับอำเภอ

แนวทางการพัฒนาศักยภาพที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ การสร้างทีมงานผู้รับผิดชอบทางด้านเอดส์ในระดับอำเภอ เพื่อให้ทุกหน่วยงานได้มีการร่วมกันทำงานในลักษณะเครือข่าย ซึ่งเมื่อดำเนินการไปได้ 6 เดือน ได้พบพัฒนาการไปในทางที่ดีขึ้น การตั้งทีมคณะผู้รับผิดชอบด้านเอดส์ในระดับอำเภอ ทำให้เกิดพลังร่วมกันคิดและร่วมกันทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบทางด้านเอดส์ในระดับอำเภอ อันเป็นการเพิ่มศักยภาพในการจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ของหน่วยงานในระดับอำเภอ หน่วยงานต่าง ๆ ไม่ต้องคอยรอการสั่งการหรือโครงการด้านเอดส์ตามแต่ที่หน่วยงานส่วนกลางจะกำหนดกรอบมาเหมือนที่เคยเป็นมาในอดีต

The objectives of this research were: 1) to examine the current situation regarding AIDS prevention and alleviation policy transformation among various government agencies at the district level; and 2) to develop a strategy for improving the potential in policy transformation of these agencies.

In pursuing the first objective, the researcher conducted a situation analysis by using a sample survey of 3 provinces in the Northeast. The 3 provinces selected were Khon Kaen, Kalasin and Nong-Bualumpoo. Within each province, 70 percent of total districts were selected, amounted to a total of 30 districts. In each selected district, administrators and people who were responsible for carrying out AIDS program activities from the District Hospital, District Health Office, District Office, and District Primary Education Office were sampled for interviews. The total number of people interviewed per district was 8, added up to 240 for the total sample. Therefore, half of the sample were administrators, and another half were officers at the operational level.

This study found that the potential of policy transformation of all 4 agencies which were responsible for AIDS prevention and alleviation at the district level was not at the desirable level. In addition, it was found that management factor which was either related to or impacted upon the characteristic or nature of organization and its members was an important force that explained AIDS policy transformation.

As of the time of this study, management of AIDS programs at the district level was highly centralized. This debilitated the initiatives of persons who were in charge of AIDS programs at the district level. Most government officers who were in charge of the programs would just wait for orders or directions given from and by the central offices.

The net result was that they either could not see the necessity or were incapable of formulating any AIDS program that fit well with either local context or was responsive to the needs of each locale. Clearly, all of these incapacitated the ability to transform AIDS prevention and alleviation policy into a suitable project operated at the district level.

In order to meet the second objective, the researcher collected data through several brain storming sessions. People participated in the brain storming sessions included administrators and operational officers of AIDS prevention and alleviation projects in Banpai District, and academicians who were specialized in the field of social management. Opinions and recommendations gathered at the sessions were analyzed by content analysis. The results of the analyses were formulated into a strategy to improve the potential of AIDS prevention and alleviation policy transformation at the district level.

This study adapted a strategy to build a core team of AIDS prevention and alleviation in a district. The core-team was set up in order to create a milieu of network of people who worked together with a common objective. After 6 months of the introduction of team approach, certain improvements were noted. Having the core team in the district enabled people from different agencies to join force in their concerted effort to solve the AIDS problems within their own district. Those people who were responsible for overseeing AIDS projects were no longer have to wait for any order or advice from the central offices, a clear indicator of their higher potential in AIDS policy transformation.